

Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

niderlandzki

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki

Swipe to change

Rodzaje zawodów prawniczych

Bulgaria

Na niniejszej stronie przedstawiono informacje na temat zawodów prawniczych w Bułgarii.

Zawody prawnicze: wprowadzenie

Zawody prawnicze: wprowadzenie

Główne zawody prawnicze w Bułgarii to: **prokurator, śledczy, sędzia, adwokat, notariusz, komornik prywatny, komornik państwowy oraz sędzia rejestrowy**. Kwestie związane z wykonywaniem tych zawodów reguluje konstytucja Republiki Bułgarii oraz ustawa o systemie sądownictwa.

Prokuratorzy

Organizacja

W skład służb prokuratorskich w Republice Bułgarii wchodzi Prokurator Generalny, Urząd Najwyższego Prokuratora Kasacyjnego, Urząd Najwyższego Prokuratora Administracyjnego, Krajowe Służby Ścigania, prokuratura apelacyjna, Urząd Wyspecjalizowanego Prokuratora Apelacyjnego, wojskowa prokuratura apelacyjna, prokuratura okręgowa, Urząd Prokuratora Wyspecjalizowanego, wojskowa prokuratura okręgowa oraz prokuratura rejonowa. W ramach prokuratury okręgowej funkcjonują okręgowe wydziały śledcze, przy czym tego rodzaju wydział ustanowiono również w Urzędzie Prokuratora Wyspecjalizowanego. W ramach prokuratury okręgowej utworzono wydziały ds. administracyjnych, a prokuratorzy pracujący w tych wydziałach biorą udział w postępowaniach administracyjnych.

Struktura prokuratury ma jednolity i scentralizowany charakter. Wszyscy prokuratorzy i śledczy podlegają Prokuratorowi Generalnemu. Każdy prokurator podlega odpowiedniemu prokuratorowi przełożonemu, przy czym wszyscy prokuratorzy i śledczy podlegają dyrektorowi administracyjnemu danej prokuratury. Prokuratorzy i śledczy wojskowi są niezależni od organów wojskowych w trakcie wykonywania swoich obowiązków.

Prokuratora Generalnego powołuje (i odwołuje) Prezydent Republiki Bułgarii na wniosek **Najwyższej Rady Sądownictwa (Vissh Sadeben Savet) (VSS)**; kadencja Prokuratora Generalnego trwa siedem lat i nie może zostać przedłużona.

Prokuratorzy są powoływani, awansowani, przesuwani na niższe stanowiska służbowe, przenoszeni i odwoływani ze stanowiska decyzją Najwyższej Rady Sądownictwa.

Poniżej przedstawiono stanowiska w prokuraturze oraz wcześniejsze doświadczenie, jakim należy dysponować, aby móc je sprawować:

prokurator w Urzędzie Najwyższego Prokuratora Kasacyjnego i prokurator w Urzędzie Najwyższego Prokuratora Administracyjnego – co najmniej 12-letni staż w zawodzie prawniczym;

prokurator w prokuraturze apelacyjnej, prokurator w wojskowej prokuraturze apelacyjnej i prokurator w Urzędzie Wyspecjalizowanego Prokuratora Apelacyjnego – co najmniej dziesięcioletni staż w zawodzie prawniczym, a w przypadku prokuratora w Urzędzie Wyspecjalizowanego Prokuratora Apelacyjnego – co najmniej 12-letni staż w zawodzie, z czego ośmioletni staż w zawodzie prokuratora lub śledczego;

prokurator w prokuraturze okręgowej, prokurator w wojskowej prokuraturze okręgowej, prokurator w Urzędzie Prokuratora Wyspecjalizowanego – co najmniej ośmioletni staż w zawodzie prawniczym, a w przypadku prokuratora w Urzędzie Prokuratora Wyspecjalizowanego – co najmniej dziesięcioletni staż w zawodzie, z czego pięcioletni staż jako prokurator lub śledczy;

prokurator w prokuraturze rejonowej – co najmniej trzyletni staż w zawodzie prawniczym;

młodszy prokurator – doświadczenie nie jest wymagane.

Prokuratorzy są mianowani decyzją Najwyższej Rady Sądownictwa po ukończeniu pięciu lat pracy oraz uzyskaniu pozytywnego wyniku kompleksowej oceny pracy.

Rola i funkcje

Prokurator Generalny stoi na czele prokuratury i wydaje instrukcje i wytyczne dotyczące działań prokuratury; Prokurator Generalny powołuje – wraz z kierownikami ministerstw i instytucjami państwowymi – specjalistyczne jednostki międzyresortowe udzielające wsparcia w prowadzeniu śledztw pod kierunkiem prokuratora, którego sam wyznacza. Prokurator Generalny może kierować sprawą do Trybunału Konstytucyjnego.

Prokurator prowadzi śledztwo jako prokurator nadzorujący. Prokurator może wnosić sprzeciw i składać wnioski o uchylenie lub zmianę niezgodnych z prawem środków w terminie i zgodnie z warunkami określonymi w obowiązujących przepisach. Prokurator może zawiesić wykonanie środka do momentu rozpatrzenia sprzeciwu przez odpowiedni organ. Od postanowień i czynności prokuratora przysługuje możliwość wniesienia odwołania do organu prokuratury bezpośrednio nadrzędnego nad danym organem, chyba że postanowienia i czynności podlegają kontroli sądowej. Prokurator przełożony lub prokurator z urzędu prokuratora nadrzędnego może podejmować działania wchodzące w zakres kompetencji podlegających mu prokuratorów, a także zawieszać lub uchylić wydane przez nich pisemne postanowienia w przypadkach określonych przez przepisy prawa.

Prokuratorzy są niezależni w wykonywaniu spoczywających na nich obowiązków i podejmują stosowne czynności zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Prokuratorzy wydają postanowienia i zbierają dowody w danej sprawie zgodnie z przepisami prawa, zachowując neutralność polityczną i kierując się własnym sumieniem i wewnętrznym przekonaniem.

Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej **Prokuratury Republiki Bułgarii (Prokuraturata na Republika Bǎlgariya)**.

Stowarzyszenie Prokuratorów Bułgarskich to dobrowolne, apolityczne stowarzyszenie urzędników (l.poj. *magistrat*), którzy pracują obecnie lub pracowali w przeszłości w krajowym systemie prokuratury. Celem stowarzyszenia jest zrzeszenie krajowych urzędników pracujących w prokuraturze oraz zapewnienie forum wymiany niezbędnych informacji i poglądów na tematy związane z pracą prokuratury, a także zapewnienie możliwości rozwoju sieci międzynarodowych kontaktów prokuratury i poszczególnych prokuratorów. Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej stowarzyszenia:

apb.prb.bg.

Śledczy

Ustawa o systemie sądownictwa przyznaje śledczym w Republice Bułgarii status zbliżony do statusu sędziów i prokuratorów.

Do organów dochodzeniowych zalicza się Krajowe Służby Ścigania, okręgowe wydziały śledcze w ramach prokuratury okręgowej oraz wydział śledczy w Urzędzie Prokuratora Wyspecjalizowanego. Wydział śledczy w urzędzie prokuratora Sofii posiada status okręgowego wydziału śledczego. Krajowymi Służbami Ścigania kieruje Prokurator Generalny, bezpośrednio lub za pośrednictwem dyrektora, który pełni również funkcję zastępcy Prokuratora Generalnego przy prowadzeniu dochodzeń. Dyrektor Krajowych Służb Ścigania jest odpowiedzialny za administracyjną i organizacyjną stronę zarządzania śledczymi i personelem Krajowych Służb Ścigania oraz dostarcza wytyczne o charakterze metodycznym śledczym z okręgowych wydziałów śledczych w prokuraturach okręgowych.

Śledczy są zatrudniani w okręgowych wydziałach śledczych w ramach prokuratury okręgowej oraz w wydziale śledczym w Urzędzie Prokuratora Wyspecjalizowanego.

Śledczy zatrudnieni w okręgowych wydziałach śledczych w ramach prokuratury okręgowej oraz w wydziale śledczym w Urzędzie Prokuratora Wyspecjalizowanego prowadzą dochodzenia w sprawach powierzonych im przez dyrektora administracyjnego odpowiedniej prokuratury.

Organy dochodzeniowe prowadzą czynności związane z postępowaniem karnym pod kierownictwem i nadzorem prokuratora.

Postanowienia wydawane przez śledczych w trakcie dochodzenia są wiążące dla wszystkich organów państwowych, podmiotów prawnych i obywateli.

Sędziowie

Sędziowie w Bułgarii są powoływani, awansowani, przesuwani na niższe stanowiska służbowe, przenoszeni i odwoływani ze stanowiska decyzją Najwyższej Rady Sądownictwa.

Organizacja

Sędziowie dysponujący wymaganym doświadczeniem mogą zajmować następujące stanowiska:

sędzia w Najwyższym Sądzie Kasacyjnym i sędzia w Najwyższym Sądzie Administracyjnym – co najmniej 12-letni staż w zawodzie prawniczym;

sędzia w sądzie apelacyjnym, sędzia w wojskowym sądzie apelacyjnym, sędzia w Wyspecjalizowanym Sądzie Apelacyjnym w Sprawach Karnych – co najmniej dziesięcioletni staż w zawodzie prawniczym, a w przypadku sędziego w Wyspecjalizowanym Sądzie Apelacyjnym w Sprawach Karnych – co najmniej 12-letni staż w zawodzie, z czego ośmioletni staż w zawodzie sędziego orzekającego w sprawach karnych;

sędzia w sądzie okręgowym, sędzia w sądzie administracyjnym, sędzia w sądzie wojskowym, sędzia w Wyspecjalizowanym Sądzie Karnym – co najmniej ośmioletni staż w zawodzie, a w przypadku sędziego w Wyspecjalizowanym Sądzie Karnym – co najmniej dziesięcioletni staż w zawodzie, z czego pięcioletni staż w zawodzie sędziego orzekającego w sprawach karnych;

sędzia w sądzie rejonowym – co najmniej trzyletni staż w zawodzie;

młodszy sędzia – doświadczenie nie jest wymagane.

Sędziowie są mianowani decyzją Najwyższej Rady Sądownictwa po ukończeniu pięciu lat pracy oraz uzyskaniu pozytywnego wyniku kompleksowej oceny pracy.

Bułgarski Związek Sędziów (BZS) został utworzony w Sofii w dniu 28 marca 1997 r. przez 30 założycieli, w tym sędziów Najwyższego Sądu Kasacyjnego oraz sądów okręgowych i rejonowych z całego kraju.

Bułgarski Związek Sędziów jest kontynuatorem tradycji Związku Sędziów Bułgarskich, który został utworzony w 1919 r. i działał do 1945 r. jako nieoficjalna organizacja zawodowa zrzeszająca środowisko sędziowskie i dążąca do ochrony jego interesów zawodowych, na forum której omawiano problemy, z jakimi borykała się ta grupa zawodowa, i podejmowano próby ich rozwiązania.

Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej [Bułgarskiego Związku Sędziów \(Sayuz na Sadiite v Balgariya\)](#).

Stowarzyszenie Sędziów Bułgarskich zostało utworzone w celu zapewnienia obywatelom prawa do uczciwego traktowania, przejrzystości prowadzonych postępowań i dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Funkcjonując w ramach systemu sądownictwa, stowarzyszenie stara się podejmować działania zgodnie z postanowieniami konstytucji i przepisami ustawowymi, stosując się jednocześnie do zasad etyki zawodowej. Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej Stowarzyszenia Sędziów Bułgarskich – <http://www.judgesbg.org/bg/>.

Rola i funkcje

Bułgarski Związek Sędziów sporządza akta spraw, w tym akta postępowań dyscyplinarnych prowadzonych przeciwko sędziom, występuje w roli mediatora między sędziami i innymi urzędnikami państwowymi, zapewnia wsparcie organom ustawodawczym w procesie legislacyjnym, prowadzi ewidencję i wydaje własny periodyk.

Asystenci sędziego i asystenci prokuratorscy

Asystenci sędziego są zatrudniani w sądach okręgowych i administracyjnych, sądach apelacyjnych, Najwyższym Sądzie Kasacyjnym i Najwyższym Sądzie Administracyjnym.

Asystenci prokuratorscy są zatrudnieni w prokuraturze okręgowej i apelacyjnej, Urzędzie Najwyższego Prokuratora Kasacyjnego i Urzędzie Najwyższego Prokuratora Administracyjnego.

Na stanowisko asystenta sędziego lub asystenta prokuratora powoływane są osoby spełniające wymogi przewidziane dla kandydatów na stanowisko sędziego, prokuratora lub śledczego, które pomyślnie przeszły konkurs dla urzędników sądowych.

Asystentów sędziego powołuje dyrektor administracyjny danego sądu. Asystentów prokuratora powołuje Prokurator Generalny lub dyrektor administracyjny danej prokuratury.

Organizacja zawodu prawniczego: adwokaci

Adwokaci

W Bułgarii wykonywanie zawodu adwokata reguluje konstytucja. Adwokatami mogą zostać wyłącznie osoby, które złożyły odpowiednią przysięgę i zostały wpisane na listę adwokatów. Dla każdego okręgu sądowego sądu okręgowego ustanowiono jedną izbę adwokacką. Izby te podlegają Naczelnej Radzie Adwokackiej z siedzibą w Sofii. Status, prawa i obowiązki adwokatów reguluje bułgarska ustawa o adwokaturze.

Naczelna Rada Adwokacka jest podmiotem prawnym zrzeszającym przedstawicieli izb adwokackich: na 40 adwokatów przypada jeden delegat.

Naczelna Rada Adwokacka zwołuje i organizuje posiedzenia Walnego Zgromadzenia Bułgarskich Adwokatów, wykonuje jego decyzje oraz opracowuje sprawozdania i przedstawia je Walnemu Zgromadzeniu, jak również określa wpisowe i coroczne składki wnoszone przez adwokatów i zasilające jej budżet, wydaje zarządzenia zgodnie z ustawą o adwokaturze, orzeka w sprawie odwołań od niezgodnych z prawem decyzji walnych zgromadzeń izb adwokackich i odwołań dotyczących legalności wyborów rad adwokackich, orzeka w sprawie odwołań i protestów wobec decyzji rad adwokackich dotyczących przyjęcia adwokatów na asesurę i decyzji o odmowie wpisania na listę adwokatów, akceptuje i zatwierdza wydatki związane z działaniem Najwyższej Rady Kontroli oraz Najwyższego Trybunału Dyscyplinarnego.

Naczelna Rada Adwokacka prowadzi rejestr adwokatów, rejestr asesorów adwokackich i kancelarii prawnych oraz rejestr adwokatów zagranicznych uprawnionych do występowania jako obrońcy w sądach bułgarskich.

Prawnicza baza danych

Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej [Naczelnej Izby Adwokackiej \(Visshiya Advokatski Savet\)](#).

Notariusze

Organizacja

Notariusz to osoba, której państwo powierza sporządzanie przewidzianych prawem aktów notarialnych. Notariusz jest niezależny w wykonywaniu swoich obowiązków i odpowiada wyłącznie przed prawem. Minister Sprawiedliwości nadzoruje działalność wszystkich notariuszy w zakresie przestrzegania prawa i statutu Izby Notarialnej.

Status, prawa i obowiązki notariuszy reguluje bułgarska ustawa o notariuszach i notariacie.

Rola i funkcje

Izba Notarialna (Notarialnata Kamara) to organizacja zrzeszająca notariuszy w Republice Bułgarii, założona na mocy ustawy o notariuszach i notariacie.

Wszyscy notariusze są zgodnie z prawem członkami Izby Notarialnej, która posiada osobowość prawną i ma swoją siedzibę w Sofii.

Organami zarządzającymi Izbą Notarialną są Walne Zgromadzenie, Rada Notarialna, Rada Nadzorcza i Komisja Dyscyplinarna. Prezes Rady Notarialnej pełni rolę przedstawiciela Izby Notarialnej.

Izba Notarialna organizuje i wspiera działalność notariuszy, chroni i promuje prestiż zawodu i utrzymuje stosunki z zagranicznymi organizacjami prowadzącymi podobne działania.

Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej [Izby Notarialnej \(Notarialnata Kamara\)](#).

Inne zawody prawnicze

Komornicy prywatni

Komornik prywatny to osoba, której państwo zleca egzekucję wierzytelności prywatnych oraz ściąganie wierzytelności publicznych. Komornik prywatny prowadzi działalność w obszarze objętym właściwością miejscową odpowiedniego sądu okręgowego.

Zadaniem Izby Komorników Prywatnych jest rozpowszechnianie zawodu komornika prywatnego i poprawa stosowania prawa w Bułgarii przy jednoczesnej ochronie interesu publicznego i wspieraniu członków izby.

Prawnicza baza danych

Izba Komorników Prywatnych (Kamara na Chastnie Sadebni Izpalnitelni) prowadzi rejestr komorników prywatnych.

Rejestr został upubliczniony i można uzyskać do niego dostęp za pośrednictwem strony internetowej izby. Prawo do zapoznania się z treścią rejestru i uzyskania z niego wyciągu przysługuje każdej osobie (ustawa o komornikach prywatnych).

Komornicy prywatni są zobowiązani do przedkładania Ministerstwu Sprawiedliwości półrocznych i rocznych sprawozdań z działalności, na podstawie których Minister Sprawiedliwości tworzy, utrzymuje i rozwija system informacyjny poświęcony egzekucji sądowej. Ministerstwo Sprawiedliwości pobiera opłatę za korzystanie z systemu informacyjnego zgodnie z wykazem opłat zatwierdzonym przez Radę Ministrów. Organom państwowym, samorządowym, organom administracji lokalnej oraz osobom wykonującym powierzone im funkcje publiczne przysługuje prawo nieodpłatnego dostępu do systemu informacyjnego.

Komornicy państwowi

Komornicy państwowi dokonują egzekucji wierzytelności prywatnych. W określonych przypadkach przewidzianych w prawie państwo może również powierzyć komornikom państwowym zadanie ściągania wierzytelności publicznych.

Liczbę komorników państwowych określa Minister Sprawiedliwości.

W sądach rejonowych, w których nie ma komorników państwowych, ich funkcje pełni sędzia rejonowy powołany przez prezesa danego sądu, przy czym o fakcie tym powiadamia się Ministra Sprawiedliwości.

Minister Sprawiedliwości powołuje komorników państwowych na podstawie wyników konkursu. Minister Sprawiedliwości może ogłosić konkurs na wniosek prezesa sądu rejonowego.

Stowarzyszenie Bułgarskich Komorników Państwowych (Asotsiatsiya na Darzhavnite Sadebni Izpalnitelni v Balgariya) to niezależne i dobrowolne stowarzyszenie zawodowe broniące interesów zawodowych, intelektualnych, kulturowych, społecznych i materialnych komorników państwowych w Bułgarii, które jednocześnie promuje ten zawód i przyczynia się do zwiększania jego prestiżu w oczach organów administracji państwowej i społeczeństwa.

Prawnicza baza danych

Z informacjami zawartymi w [rejestrze komorników państwowych \(Registar na Darzhavnite Sadebni Izpalnitelni\)](#) można zapoznać się również na stronie internetowej Stowarzyszenia Komorników Państwowych.

Sędziowie rejestrowi

Sędziowie rejestrowi pełnią następujące funkcje w sądach rejonowych.

Wydają polecenie dokonania wpisu lub adnotacji lub usunięcia wpisu w rejestrze nieruchomości lub odmawiają podjęcia takich czynności oraz podejmują decyzje w sprawie wydania wypisów i zaświadczeń, a także wykonują czynności notarialne i inne czynności przewidziane w prawie. Sędziowie rejestrowi mogą podejmować czynności wyłącznie w swoim rejonie.

Liczbę sędziów rejestrowych wyznacza Minister Sprawiedliwości.

W sądach rejonowych, w których nie ma sędziów rejestrowych lub w których sędzia rejestrowy nie jest w stanie wykonywać powierzonych mu obowiązków, obowiązki sędziego rejestrowego pełni sędzia rejonowy, przy czym o fakcie tym powiadamia się Ministra Sprawiedliwości.

Minister Sprawiedliwości może powierzyć funkcje sędziego rejestrowego komornikowi państwowemu pracującemu w tym samym sądzie.

Minister Sprawiedliwości powołuje sędziów rejestrowych na podstawie wyników konkursu. Minister Sprawiedliwości może ogłosić konkurs na wniosek prezesa sądu rejonowego.

Stowarzyszenie Bułgarskich Sędziów Rejestrowych to niezależne i dobrowolne stowarzyszenie zawodowe broniące interesów zawodowych, intelektualnych, kulturowych, społecznych i materialnych sędziów rejestrowych w Bułgarii, które jednocześnie promuje ten zawód i przyczynia się do zwiększania jego prestiżu w oczach organów administracji państwowej i społeczeństwa. Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej stowarzyszenia –

<http://www.basv.free.bg/>.

Ostatnia aktualizacja: 17/12/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.